

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Lovforslaget er en delvis genfremsættelse af det af Socialistisk Folkeparti fremsatte lovforslag nr. L 115 fra folketingsåret 2002-03, jf. herom Folketingstidende 2002-03, forhandlingerne side 3957 og tillæg A side 2545 og 2548.

Lovforslaget skal ses i sammenhæng med det af Socialistisk Folkeparti fremsatte beslutningsforslag nr. B 21 om børns rettigheder og B 30 om inkorporering af FN's børnekonvention i dansk ret.

Danmark har ratificeret FN's børnekonvention. Ifølge artikel 12 skal barnet sikres en ret til at udtale sig i alle forhold, der vedrører barnet – en ret, der især gælder i sager, der vedrører barnet, og som forelægges en dømmende myndighed eller en forvaltningsmyndighed. Sager om, hvor et barn skal bo, og hvor meget barnet må se sin anden forælder og eventuelle søskende, må siges at være en beslutning om barnet, der er meget vidtrækkende. Derfor anbefaler forslagsstillerne, at muligheden for at undlade en samtale med barnet under henvisning til, at det er uden betydning for sagen (§ 29), bortfalder. Forslagsstillerne ser det som et brud på børnekonventionens artikel 12, at barnets udtaleret om en for barnet så vigtig sag kan tilsidesættes under henvisning til, at det er uden betydning for sagen.

Ikke sjældent er der børn, som i samværsperioden udsættes for omsorgssvigt. Derfor vil det være hensigtsmæssigt, at statsamtets beslutninger angående samvær tager udgangspunkt i et hensyn til børnenes trivsel og ikke i forældrenes rettigheder. Forslagsstillerne mener, at hvis hensynet til barnets tarv skal være reelt, skal udgangspunktet for afgørelser i samværssager være barnets ret til begge forældre, og afgørelser om fastsættelse af eller afslag på samvær skal træffes med afsæt i barnets viden om eget liv og barnets forhold til og glæde ved samværet. Som en logisk følge heraf er det naturligvis afgørende, at statsamtet har kendskab til barnets mening, følelser og oplevelser. Denne viden kan tilvejebringes ved samtaler med bar-

net foretaget af en børnesagkyndig eller en anden med viden om og erfaring med samtaler med børn.

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Ad nr. 1

I den gældende lovgivning er udgangspunktet at sikre forældrenes lige ret til samvær. Begge forældre har ret til samvær, medmindre det beviseligt er til skade for barnet. Det forekommer forslagsstillerne, at der i lovgivningen er indeholdt et for stort hensyn til forældrenes rettigheder, og at det er problematisk, at det ikke er barnets tarv, der er udgangspunktet for afgørelserne. I Civilretsdirektoratets undersøgelse om samvær, høring af børn, børnesagkyndig rådgivning og konfliktmægling, maj 2003, tydeliggøres det, at hensynet til forældrenes rettigheder er udgangspunktet for statsamtets afgørelser. Endvidere fremgår det, at den mest almindelige begrundelse for, at statsamtet ikke ophæver et samvær, når forældremyndighedsindehaveren har bedt om det, er, »at der ikke over for statsamtet var dokumenteret omstændigheder, der kunne begrunde afslag på samvær«.

En for myndighederne omvendt bevisbyrde, hvor hensynet til barnet er afgørende for, om der skal være samvær eller ej, og ikke hensynet til ligestilling mellem forældrene, vil være langt at foretrække frem for en lovgivning, hvor samvær bevilges, fordi det ikke kan bevises, at samværet er til skade for barnet.

At det er sådan, loven fortolkes, fremgår af Civilretsdirektoratets nyhedsbrev nr. 16 2002, hvor det tydeligt fremgår, at undersøgelser i samværssager starter med, at statsamtet indhenter information hos begge forældre, og at en videre undersøgelse kun finder sted, hvis »de foreliggende oplysninger [tyder] på, at der er større problemer omkring samværet«. Ligeledes fremgår det, at oplysninger primært hentes hos forældrene og andre myndigheder, og at en samtale med barnet først finder sted, hvis information ikke kan tilvejebringes på andre måder. Dette er oven i købet til-